

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

S Ú H R N N Á S P R Á V A

**o výsledku kontroly
hospodárenia s verejnými prostriedkami vo vybraných oblastiach so zameraním najmä
na odmeňovanie vo vybraných zdravotníckych zariadeniach**

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

Súhrnnú správu o výsledku kontroly
Prílohu 1

Bratislava, máj 2013

Zoznam použitých skratiek

DFNsP BA	Detská fakultná nemocnica s poliklinikou, Bratislava
NOÚ BA	Národný onkologický ústav, Bratislava
UN MT	Univerzitná nemocnica, Martin
NsP MY	Nemocnica s poliklinikou, Myjava
FN TN	Fakultná nemocnica, Trenčín
PNPP	Psychiatrická nemocnica Philippa Pinela, Pezinok
FN NR	Fakultná nemocnica, Nitra
NRC	Národné rehabilitačné centrum, Kováčová
NÚSCH	Národný ústav srdcových a cievnych chorôb a.s., Bratislava
N PP	Nemocnica Poprad a.s.
VOÚ KE	Východoslovenský onkologický ústav a.s., Košice
NsP HC	Nemocnica s poliklinikou, Hlohovec
MZ SR	Ministerstvo zdravotníctva SR
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad SR
ZoRPVS	Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
ZoÚ	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
OZ	Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
ZP	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov
SLaVZ	Spoločné liečebné a vyšetrovacie zložky
KZ	Kolektívna zmluva
IP	Internet protokol - adresa počítača

**Súhrnná správa
o výsledku kontroly**

Zhrnutie a odporúčania

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť vo vybraných zdravotníckych zariadeniach hospodárenie s verejnými prostriedkami so zameraním najmä na odmeňovanie; preveriť dodržiavanie zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a dotazníkovou formou zistiť, ako sú pacienti spokojní s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v zdravotníckych zariadeniach.

Kontrola bola vykonaná v 12 zdravotníckych zariadeniach, a to:

- v 8 príspevkových organizáciách DFNsP BA, NOÚ BA, UN MT, NsP MY, FN TN, PNPP, FN NR, NRC;
- v 3 akciových spoločnostiach - NÚSCH, N PP, VOÚ KE;
- v 1 spoločnosti s ručením obmedzeným - NsP HC

za kontrolované obdobie 2010 až 2012.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

V 6 zdravotníckych zariadeniach, a to: v 3 príspevkových organizáciách a v 3 akciových spoločnostiach, bol vo všetkých troch rokoch kontrolovaného obdobia dosiahnutý zisk. Dve zdravotnícke zariadenia (1 príspevková organizácia a 1 spoločnosť s ručením obmedzeným) vykazovali za kontrolované obdobie stratu.

V 3 príspevkových organizáciách vykazovali v rokoch 2010 a 2012 stratu a v roku 2011 vykázali zisk, ktorý dosiahli len vplyvom oddĺženia v rámci procesu finančnej stabilizácie štátnych organizácií v súvislosti s pripravovanou transformáciou na akciové spoločnosti a odpustenia návratnej finančnej výpomoci.

V jednom zdravotníckom zariadení bol známy len výsledok hospodárenia za I. – III. štvrťrok 2012, v ďalšom zdravotníckom zariadení bola v rokoch 2010 a 2011 dosiahnutá strata a v roku 2012 bol vykazovaný zisk.

V zdravotníckych zariadeniach za kontrolované obdobie:

- poklesol počet lôžok v 4 zariadeniach, v 7 bol tento stav rovnaký a v 1 bol zaznamenaný nárast;
- klesal počet hospitalizovaných pacientov;
- najvyšší počet pacientov, ktorým bola poskytnutá zdravotná starostlivosť bol v N PP;
- bol priemerný počet lekárov v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 nižší v 2 zdravotníckych zariadeniach a zvýšenie nastalo v 10 zdravotníckych zariadeniach (najviac v UN MT);
- bol priemerný počet sestier v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 vyšší v 4 zdravotníckych zariadeniach a nižší v 8 zdravotníckych zariadeniach (najväčší pokles v FN TN).

Pôrodné asistentky boli zamestnané len v 5 zdravotníckych zariadeniach. Ich priemerný počet bol v roku 2012 oproti roku 2010 nižší v 1 zdravotníckom zariadení (vo FN NR) a v 4 zariadeniach bol ich priemerný počet vyšší (najvyšší vo FN TN).

V roku 2012 bola zo štátneho rozpočtu SR uvoľnená rezerva na zvýšenie sadzby štátom plateného poistného, za účelom kompenzácie časti nákladov spojených so zvýšením mzdových nárokov zdravotníckych pracovníkov. Uvoľnené finančné prostriedky boli zdravotníckym zariadeniam poskytnuté prostredníctvom zdravotných poisťovní na základe dodatkov k zmluvám o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Platy zdravotníckych pracovníkov predstavovali značný podiel z bežných výdavkov zdravotníckych zariadení.

Platy lekárov, sestier a pôrodných asistentiek v kontrolovaných v zdravotníckych zariadeniach predstavovali najväčší podiel z bežných výdavkov v roku 2012 v NsP MY (42,3 %), v roku 2011 vo FN TN (36,7 %) a v roku 2010 v DFNSP BA (37,5 %); naopak najmenší podiel v rokoch 2011 a 2012 v NOÚ BA a v roku 2010 v NsP HC.

Kontrolou odmeňovania lekárov bolo zistené, že:

- najvyššie výdavky na platy v absolútnom vyjadrení za kontrolované obdobie boli v UN MT.
- najväčší podiel tarifného platu na celkovom plate bol v NsP HC (60,5 %). Najmenší podiel tarifného platu na celkovom plate bol vo FN TN. Najvyšší priemerný mesačný plat bol v NÚSCH (2 602,31 EUR) a VOÚ KE (2 319,33 EUR); naopak najnižší priemerný mesačný plat bol v PNPP a FN NR.
- najväčšie zvýšenie priemerného mesačného tarifného platu v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 bolo v NsP HC (o 86,4 %), naopak najmenšie zvýšenie bolo v NRC (o 7,8 %).
- najvyšší priemerný mesačný tarifný plat bol v roku 2012 v NsP HC (1 394,80 EUR), najnižší vo FN NR (944,40 EUR).
- najväčší podiel osobného príplatku na celkovom plate bol v rokoch 2010 a 2012 v NsP HC a v roku 2011 vo FN NR. V N PP nebol v kontrolovanom období vôbec poskytovaný osobný príplatek, v NRC bol tento príplatek poskytnutý len v roku 2010.

Kontrolou odmeňovania sestier a pôrodných asistentiek bolo zistené, že:

- najvyššie výdavky na platy v absolútnom vyjadrení za kontrolované obdobie mali v UN MT, najnižšie výdavky mali v NsP HC.
- najväčší podiel tarifného platu na celkovom plate bol v roku 2010 v NRC (73,4 %), v NsP HC v roku 2011 vo výške 74,1 % a v roku 2012 vo výške 71,9 %. Najmenší podiel tarifného platu na celkovom plate bol v roku 2010 v DFNSP BA (52 %).
- najvyšší priemerný mesačný tarifný plat mali za celé kontrolované obdobie v NÚSCH (1 234,2 EUR), najnižší v NsP HC (610,4 EUR).
- najväčšie zvýšenie priemerného mesačného platu v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 zaznamenali vo VOÚ KE (o 22,2 %); zníženie bolo v NsP HC (o 1,2 %).
- najvyššie priemerné tarifné platy mali v roku 2010 v NÚSCH (1 187,3 EUR), vo VOÚ KE v roku 2011 (670 EUR) a v roku 2012 (708 EUR); najnižšie mali v N PP v roku 2010 (448,05 EUR) a v roku 2011 (448,2 EUR); v roku 2012 v NsP HC (440,3 EUR).
- najväčšie zvýšenie priemerného mesačného tarifného platu bolo v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 v N PP (o 45,3 %); najnižšie zvýšenie bolo v NsP HC (o 0,1 %) a v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 tu prišlo dokonca k poklesu priemerného mesačného tarifného platu (o 9,0 %).
- najväčší podiel osobného príplatku na celkovom plate bol v rokoch 2010 a 2011 v DFNSP BA a v roku 2012 v NsP MY. V kontrolovanom období nebol osobný príplatek poskytovaný v N PP a v NRC.

Okrem nižšie uvedených nedostatkov nebol v kontrolovaných zdravotníckych zariadeniach porušený zákon č. 62/2012 Z. z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Medzi najčastejšie nedostatky, ktoré sa vyskytli pri kontrole dokumentácie, týkajúcej sa odmeňovania lekárov, sestier a pôrodných asistentiek patria tieto:

- dohody neobsahovali dátum, kedy boli podpísané,
- bol zistený nesúlad medzi internou smernicou o diferencovanom odmeňovaní a ZP pri stanovení náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti mimo pracoviska,
- v spise zamestnanca sa nenachádzalo rozhodnutie o plate,
- rozhodnutia o plate neobsahovali podpis štatutárneho orgánu,
- pracovné zmluvy neobsahovali meno a priezvisko štatutárneho orgánu,
- mzdové výmery, ktoré obsahovali nové mzdové podmienky, neboli doručené zamestnancom,
- osobný príplatok nebol upravený podľa KZ,
- pracovné zmluvy na dobu určitú neobsahovali dobu trvania pracovného pomeru,
- zamestnancovi bol v rozpore s KZ vyplatený náborový príspevok,
- návrhy na priznanie príplatku za prácu v sťaženom prostredí neobsahovali podpis štatutárneho orgánu,
- novoprijatej zamestnankyni – absolventke bola priznaná pohyblivá zložka mzdy,
- v mzdových výkazoch boli opravy vykonávané nesprávnym spôsobom.

Počas výkonu kontroly v zdravotníckych zariadeniach bol na webovej stránke NKÚ SR umiestnený dotazník spokojnosti pacientov, ktorý bol určený pre pacientov – respondentov (ďalej len „respondent“), ktorí boli v rokoch 2009 až 2012 hospitalizovaní v hociktovej nemocnici v Slovenskej republike. Cieľom dotazníka, ktorý pozostával z 21 otázok, bolo zistiť spokojnosť respondentov s hospitalizáciou v nemocnici.

Nakoľko NKÚ SR vykoná v roku 2013 v zmysle plánu kontrolnej činnosti ešte dve kontrolné akcie zamerané na oblasť zdravotníctva, konečné vyhodnotenie predmetného dotazníka bude spracované pri poslednej vykonanej kontrole v roku 2013.

Priebežné hodnotenie v rámci tejto kontrolnej akcie je prílohou predloženej správy.

Odporúčania

smerom k udržaniu a možnému zvyšovaniu finančného ohodnotenia zamestnancov nemocníc postupnou revitalizáciou nemocníc :

Na úrovni MZ SR

- vytvoriť podmienky na svojej webovej stránke na priebežné zverejňovanie odborných výkladov všeobecne záväzných predpisov a usmernenia k zabezpečeniu správneho, transparentného a jednotného postupu pri odmeňovaní lekárov, sestier a pôrodných asistentiek, nakoľko napríklad k 12.07.2012 Ústavný súd SR pozastavil účinnosť zákona č. 62/2012 Z. z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- v rámci rezortu v spolupráci so zdravotníckymi zariadeniami pôsobnosti ministerstva hľadať možnosti k prehodnoteniu počtu lôžok a obložnosti, bez obmedzenia dostupnosti zdravotnej starostlivosti (lôžka viažu na seba veľa aktív, financií, ktoré chýbajú na odmeňovanie a pri odvodoch),
- hľadať postupy v zdravotníckych zariadeniach (aj v oblasti personálnych vecí), ktoré prispejú k realizácii systémových zmien,
- vytvárať podmienky pre systém elektronického zdravotníctva, s cieľom zvyšovania efektivity a kvality procesu liečby,
- analyzovať možnosti zmien právnej subjektivity niektorých zdravotníckych zariadení, nemocníc.

Na úrovni zdravotníckych zariadení

- racionalizácia, zlučovanie počtu oddelení v nemocnici,
- analyzovať osobné náklady v najstratovejších oddeleniach nemocníc s návrhom štrukturálnych zmien,
- prehodnocovať podmienky tvorby a čerpania sociálneho fondu organizácie.

Podrobnejšia analýza kontrolnej akcie, ktorej predmetom bolo odmeňovanie lekárov, sestier a pôrodných asistentiek; dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri nakladaní s verejnými prostriedkami; dodržanie účelu použitia prostriedkov určených na odmeňovanie z hľadiska splnenia zákonných minimálnych mzdových nárokov zdravotníckeho personálu je uvedená v nasledovnej časti.

1 Základné ukazovatele kontrolovaných zdravotníckych zariadení

V šiestich zdravotníckych zariadeniach, a to v troch príspevkových organizáciách - NOÚ BA, PNPP, FN NR a v troch akciových spoločnostiach - NÚSCH, N PP, VOÚ KE bol vo všetkých troch rokoch kontrolovaného obdobia dosiahnutý zisk (v období výkonu kontroly bol v N PP známy iba výsledok hospodárenia za I. až III. štvrt'rok 2012); stratu v hospodárení dosiahli dve zdravotnícke zariadenia, a to NsP MY - príspevková organizácia a NsP HC - spoločnosť s ručením obmedzeným.

V troch príspevkových organizáciách - DFNSP BA, UN MT a FN TN bola v rokoch 2010 a 2012 dosiahnutá strata. Zisk dosiahnutý v roku 2011 v týchto zariadeniach bol len vplyvom oddĺženia v rámci procesu finančnej stabilizácie štátnych organizácií v súvislosti s pripravovanou transformáciou na akciové spoločnosti a odpustenia návratnej finančnej výpomoci. V NRC bola v rokoch 2010 a 2011 dosiahnutá strata a v roku 2012 bol dosiahnutý zisk.

Z troch fakultných nemocníc dosiahla vo všetkých 3 rokoch kladný výsledok hospodárenia len FN NR. FN TN a UN MT dosiahla kladný výsledok hospodárenia len v roku 2011 a to len vplyvom oddĺženia.

Kontrolou vo FN NR bolo zistené, že v jednotlivých položkách rozpočtu prekročila sumu schválených výdavkov, čím nekonala v súlade s ustanovením § 19 ods. 4 ZoRPVS.

S problematikou odmeňovania úzko súvisí aj počet lôžok v jednotlivých zdravotníckych zariadeniach, ako aj celkový počet hospitalizovaných pacientov, priemerná ošetrovacia doba, či iné faktory.

Čo sa týka počtu lôžok bol tento v siedmich zdravotníckych zariadeniach rovnaký, v štyroch bol zaznamenaný pokles a v jednom nárast. Z troch fakultných nemocníc bolo najvyššie využitie lôžok vo FN NR, čo však súvisí s najnižším počtom lôžok.

Celkový počet hospitalizovaných pacientov v kontrolovanom období mal klesajúci trend. Naopak vo VOÚ KE bol zaznamenaný 34 % nárast.

Z troch fakultných nemocníc bola najvyššia priemerná ošetrovacia doba vo všetkých 3 rokoch vo FN TN, nasledovala UN MT a najnižšia bola vo FN NR, čo však súvisí s najnižším počtom lôžok.

Počet ambulancií v zdravotníckych zariadeniach sa v kontrolovanom období veľmi nemenil, najviac ambulancií vo všetkých troch rokoch bolo v UN MT (148) a v NRC sa ambulancie nenachádzali. Z troch fakultných nemocníc bolo v priebehu 3 rokov najviac ambulantne ošetrovaných pacientov vo FN TN.

V kontrolovanom období sa veľmi nemenil ani počet SLaVZ; najväčší počet bol v UN MT (43/42) a v NRC sa SLaVZ nenachádzali.

Priemerný počet lekárov v roku 2012 bol v porovnaní s rokom 2010 nižší v dvoch zdravotníckych zariadeniach a vyšší v desiatich zdravotníckych zariadeniach. Najväčší nárast bol zaznamenaný v UN MT (o 28,7 osôb), nasledovala N PP (o 26,4 osôb) a DFNSP BA

(o 18 osôb). Najvyšší priemerný počet lekárov v kontrolovanom období bol v UN MT (303,7 osôb), nasledovala FN NR (228,3 osôb) a FN TN (220,8 osôb) a najnižší v NsP HC (3,2 osôb). Celkový priemerný počet lekárov v kontrolovaných zdravotníckych zariadeniach bol najvyšší v roku 2012 a v porovnaní s rokom 2010 predstavoval nárast o 8,9 osôb.

Z troch fakultných nemocníc bol najväčší priemerný počet lekárov v UN MT, nasleduje FN NR a najnižší bol vo FN TN.

Priemerný počet sestier v roku 2012 bol v porovnaní s rokom 2010 vyšší v štyroch zdravotníckych zariadeniach a nižší v ôsmich zdravotníckych zariadeniach. Najväčší pokles bol zaznamenaný v FN TN (o 29,5 osôb), nasledovala N PP (o 17,7 osôb) a NOÚ BA (o 11 osôb). Najvyšší priemerný počet sestier v kontrolovanom období bol v UN MT (680,3 osôb), nasledovala FN TN (577,1 osôb) a FN NR (566,7 osôb) a najnižší v NsP HC (14,9 osôb). Celkový priemerný počet sestier v kontrolovaných zdravotníckych zariadeniach bol najvyšší v roku 2011 a v porovnaní s rokom 2010 predstavoval nárast o 1,9 osôb.

Z troch fakultných nemocníc bol najväčší priemerný počet sestier v UN MT, nasleduje FN TN a najnižší bol vo FN NR.

Pôrodné asistentky sa nachádzali len v piatich kontrolovaných zdravotníckych zariadeniach (UN MT, NsP MY, FN TN, FN NR a NPP); priemerný počet pôrodných asistentiek v roku 2012 bol v porovnaní s rokom 2010 nižší v jednom zdravotníckom zariadení (FN TN) a v štyroch zdravotníckych zariadeniach bol vyšší. Najvyšší priemerný počet pôrodných asistentiek v kontrolovanom období bol vo FN TN (31,0 osôb) a najnižší vo FN NR (11,7 osôb). Celkový priemerný počet pôrodných asistentiek v piatich zdravotníckych zariadeniach bol najvyšší v roku 2012 a v porovnaní s rokom 2010 predstavoval nárast o 1,1 osobu.

Z troch fakultných nemocníc bol najväčší priemerný počet pôrodných asistentiek vo FN TN, nasleduje UN MT a najnižší bol vo FN NR.

2 Odmeňovanie lekárov, sestier a pôrodných asistentiek

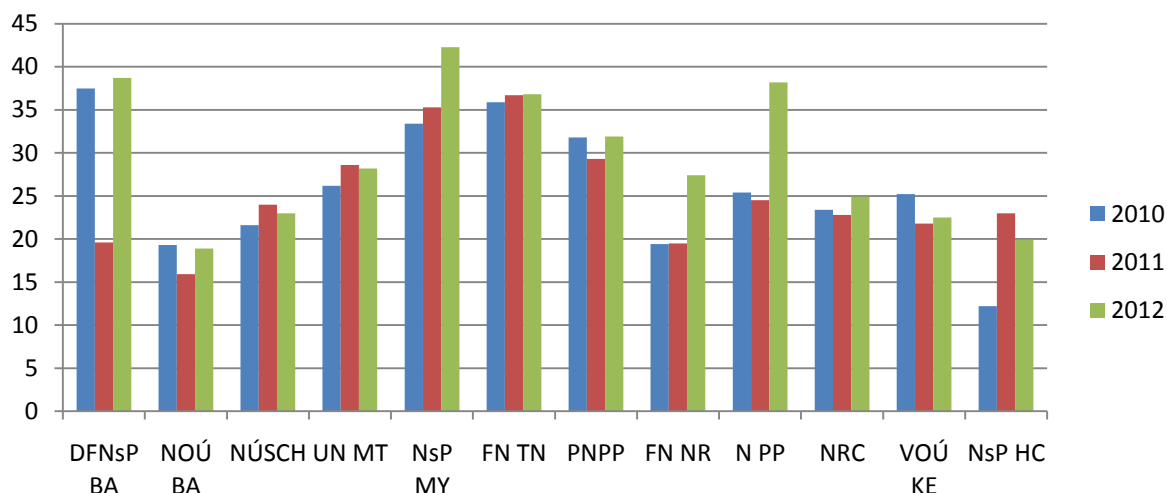
Od priemerného počtu lekárov, sestier a pôrodných asistentiek sa odvíjala aj výška finančných prostriedkov vynaložených zdravotníckymi zariadeniami na ich odmeňovanie. Kontrolami v zdravotníckych zariadeniach bolo zistené, že v roku 2012 bol priemerný nárast výdavkov na odmeňovanie - platy lekárov, sestier a pôrodných asistentiek v porovnaní s rokom 2010 o 20,2 % a v porovnaní s rokom 2011 o 16,4 %.

V roku 2012 bola zo štátneho rozpočtu SR uvoľnená rezerva na zvýšenie sadzby štátom plateného poistného, za účelom kompenzácie časti nákladov spojených so zvýšením mzdových nárokov zdravotníckych pracovníkov. Uvoľnené finančné prostriedky boli zdravotníckym zariadeniam poskytnuté prostredníctvom zdravotných poisťovní na základe dodatkov k zmluvám o poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Platy lekárov, sestier a pôrodných asistentiek v kontrolovaných v zdravotníckych zariadeniach predstavovali najväčší podiel z bežných výdavkov v roku 2012 v NsP MY (42,3 %), v roku 2011 vo FN TN (36,7 %) a v roku 2010 v DFNSP BA (37,5 %); naopak najmenší podiel v rokoch 2011 a 2012 v NOÚ BA a v roku 2010 v NsP HC.

Podiel plátov lekárov, sestier a pôrodných asistentiek z bežných výdavkov v kontrolovaných zdravotníckych zariadeniach je zobrazený v nasledujúcom grafe /v %/

Graf č.1

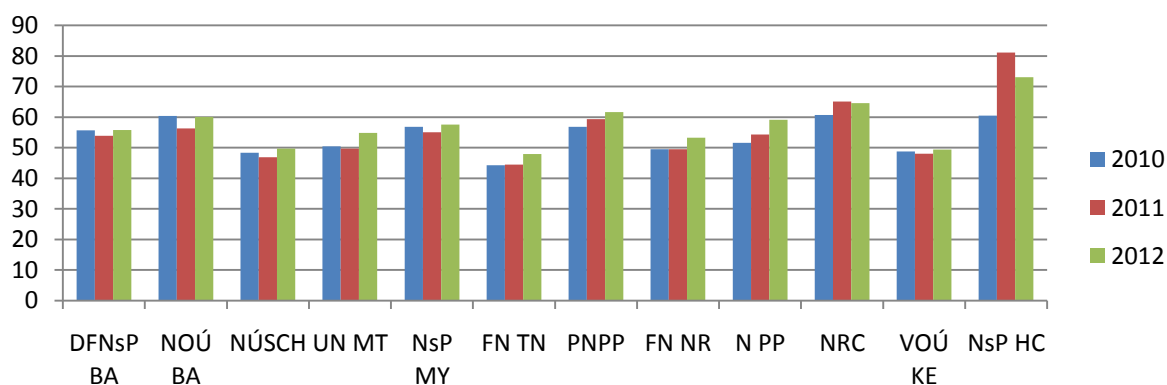
2.1 Odmeňovanie lekárov

Najvyššie výdavky na odmeňovanie - platy lekárov v kontrolovaných zdravotníckych zariadeniach boli v UN MT, nasledovala FN TN a DFNSP BA; je potrebné však dodať, že v uvedených zdravotníckych zariadeniach bol aj najvyšší priemerný počet lekárov.

Najnižšie výdavky boli v NsP HC, nasledovalo NRC a PNPP; avšak v uvedených zdravotníckych zariadeniach bol aj najnižší priemerný počet lekárov. Platy lekárov pozostávali z tarifného platu (základnej mzdy), rôznych príplatkov (vrátane osobného), kompenzácií, odmien, náhrad a i.

Podiel tarifného platu (základnej mzdy) na celkovom plate je zobrazený v nasledujúcom grafe /v %/:

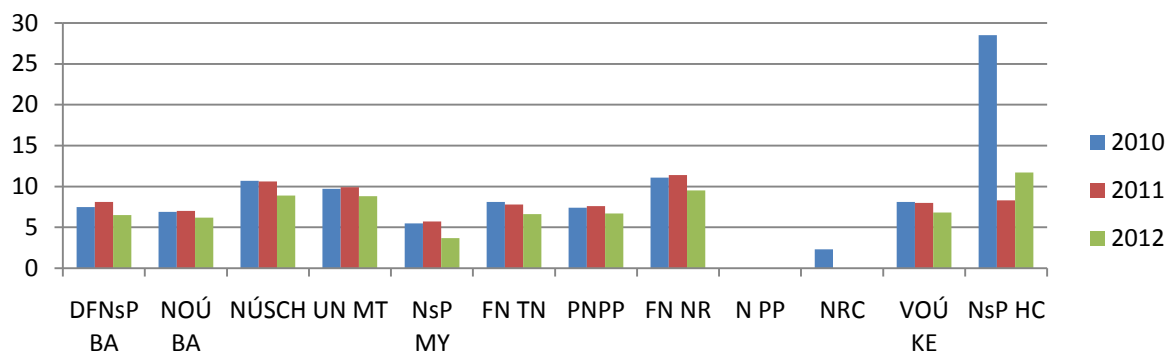
Graf č.2

Ako vyplýva z grafu, najväčší podiel tarifného platu na celkovom plate lekárov bol v NsP HC a to vo všetkých troch rokoch, s malou výnimkou v roku 2010, keď podiel tarifných plátov na celkovom plate lekárov v NsP HC predstavoval 60,5 % a v NRC predstavoval 60,7 %. Najmenší podiel tarifných plátov na celkovom plate lekárov bol vo všetkých troch rokoch zistený vo FN TN.

V nasledujúcom grafe je zobrazený podiel osobného príplatku na celkovom plate /v %/

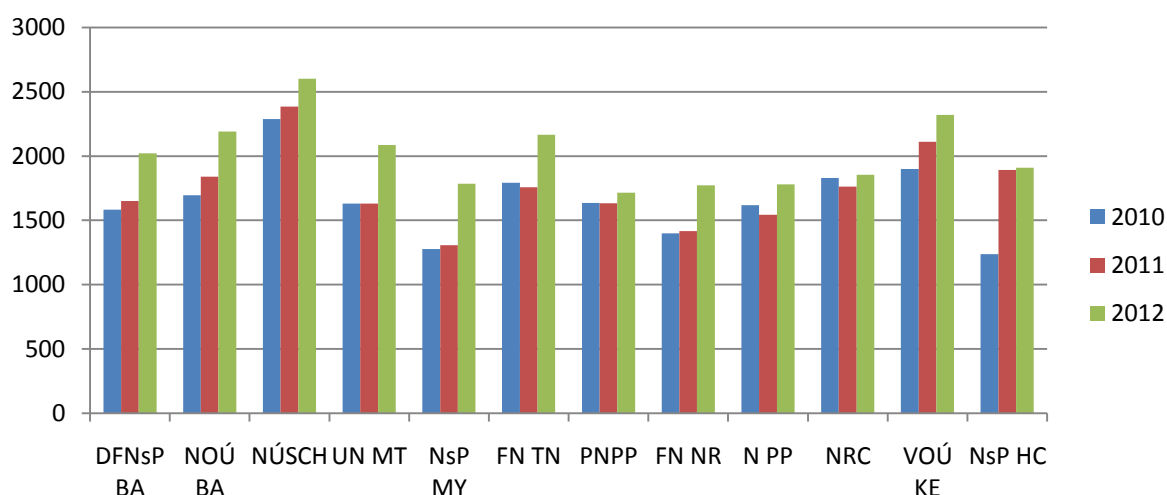
Graf č. 3

Najväčší podiel osobného príplatku na celkovom plate lekárov bol zistený v rokoch 2010 a 2012 v NsP HC a v roku 2011 vo FN NR. Osobný príplatok nebol vo všetkých troch rokoch poskytovaný v N PP a v NRC bol poskytovaný len v roku 2010.

Priemerný mesačný plat jedného lekára je zobrazený v nasledujúcom grafe /v eur/

Graf č. 4

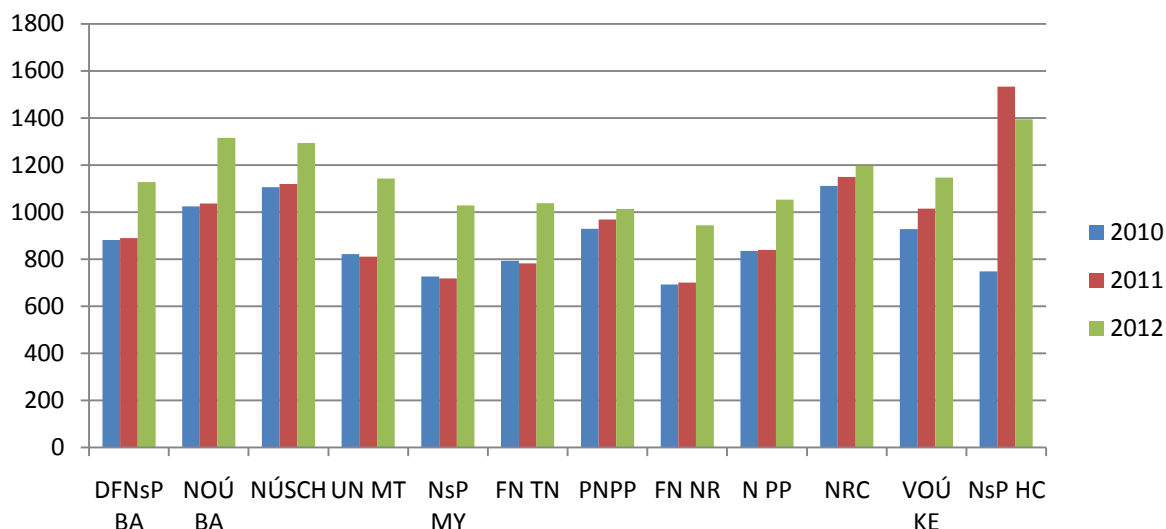

Ako vyplýva z grafu v roku 2012 bol najvyšší priemerný mesačný plat lekára v NÚSCH (2 602,31 EUR) a VOÚ KE (2 319,33 EUR); naopak najnižší priemerný mesačný plat lekára bol v PNPP (1 715,96 EUR) a FN NR (1 773,30 EUR).

Najväčšie zvýšenie priemerného mesačného platu lekára v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 bolo v NsP HC (o 54,4 %) a NsP MY (o 39,6 %); naopak, najmenšie zvýšenie bolo NRC (o 1,3 %), nasledovala PNPP (o 5,0 %).

Priemerný mesačný tarifný plat (základná mzda) jedného lekára je zobrazený v nasledujúcom grafe /v eur/

Graf č. 5

Najvyšší priemerný mesačný tarifný plat lekára v roku 2012 bol NsP HC (1 394,80 EUR) a NOÚ BA (1 315,44 EUR); naopak najnižší bol vo FN NR (944,40 EUR), nasledovala NsP MY (1 028,11 EUR) a N PP (1 052,93 EUR).

Najväčšie zvýšenie priemerného mesačného tarifného platu lekára v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 bolo v NsP HC (o 86,4 %), a v NsP MY (o 41,6 %); naopak najmenšie percentuálne zvýšenie bolo zistené v NRC (o 7,8 %), nasledoval PNPP (o 9,2 %). V NsP HC poklesol priemerný tarifný mesačný plat lekára v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 o 9,0 %.

Kontrolou v zdravotníckych zariadeniach bolo ďalej zistené:

- v DFNSP BA boli vykonávané opravy vo výkazoch mzdových nárokov nesprávnym spôsobom, v rozpore so ZoÚ; ZoÚ bol porušený aj v prípade, keď platový dekrét nebol podpísaný štatutárnym zástupcom; v jednom prípade bol dodatkom k pracovnej zmluve predĺžený pracovný pomer na dobu určitú bez uvedenia dôvodu jeho predĺženia, čo nebolo v súlade s ustanovením § 48 ods. 4 a 5 ZP; tiež bolo zistené, že obsadenie a vykonávanie funkcie zástupcu prednostu nebolo v súlade s ustanoveniami § 5 ods. 1 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov a pracovného poriadku DFNSP BA. V troch dohodách uzatvorených medzi DFNSP BA a zamestnancami nebol uvedený dátum ich podpísania, z čoho nebolo zrejmé kedy nadobudli platnosť a účinnosť, ďalej bolo zistené, že vo viac ako v polovici kontrolovaných platových dekrétov, resp. dohôd o mzde, ktoré boli súčasťou pracovných zmlúv nebol uvedený dátum a podpis zamestnanca, čím nebolo zabezpečené splnenie ustanovenia § 43 OZ; v jednom prípade priznanie osobného príplatku zamestnancovi nebolo v súlade s KZ;
- v NOÚ BA bol zistený nesúlad medzi internou smernicou o diferencovanom odmeňovaní zamestnancov a ZP, a to pri stanovení percentuálnej náhrady za neaktívnu časť pracovnej pohotovosti mimo pracoviska; nesúlad bol zistený aj medzi uvedenou internou smernicou a KZ, a to v termínoch prehodnocovania pohyblivej zložky mzdy. V osobnom spise jedného zamestnanca sa nenachádzalo rozhodnutie o plate, čo nebolo

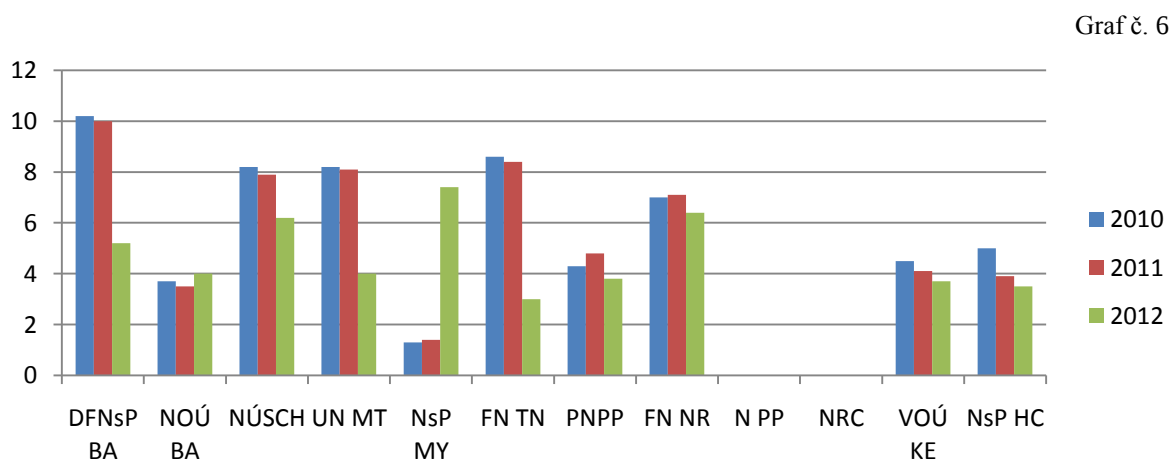
v súlade s citovanou internou smernicou; v ďalších osobných spisoch siedmich zamestnancov sa síce nachádzali rozhodnutia o plate, avšak tieto neboli prevzaté zamestnancami a v osobnom spise jedného zamestnanca sa nachádzalo rozhodnutie o plate, na ktorom chýbal podpis riaditeľa NOÚ BA, čím nebolo dodržané ustanovenie § 43 OZ;

- NÚSCH v rozhodnutiach o mzde neuvádzal platovú triedu v kategórii lekárov;
- FN TN v piatich pracovných zmluvách uzatvorených s lekármi neuviedla meno a priezvisko štatutárneho orgánu, čo bolo v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 ZP;
- N PP v siedmich mzdových výmeroch lekárov zahrnula nárokovateľnú zložku mzdy do minimálnych mzdových nárokov, čo nebolo v súlade s KZ; v troch prípadoch nepriznala a nezahrnula príplatok za riadenie do hrubej mzdy lekárom - vedúcim zamestnancom, čo nebolo v súlade s ustanovením § 119 ods. 2 ZP; ďalej bolo zistené, že v piatich dodatkoch k pracovným zmluvám nebol uvedený dátum ich podpisu, čím nebolo zabezpečené splnenie jednej z podmienok ich platnosti, čo nebolo v súlade s § 54 ZP; N PP nepreukázala doručenie mzdových výmerov obsahujúcich nové mzdové podmienky 11 lekárom, čo nebolo v súlade s § 38 ods. 1 ZP;
- NsP HC v období od 01.01.2012 určila dvom lekárom nižšiu základnú zložku mzdy ako ustanovuje zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2 Odmeňovanie sestier a pôrodných asistentiek

Najvyššie výdavky na platy sestier a pôrodných asistentiek v kontrolovanom období boli zistené v UN MT, nasledoval NÚSCH a FN TN; treba však dodať, že v uvedených zdravotníckych zariadeniach bol aj najvyšší priemerný počet sestier a pôrodných asistentiek. Najnižšie výdavky boli zistené v NsP HC, nasledovalo NRC a NsP MY; je treba uviesť, že v uvedených zdravotníckych zariadeniach bol aj najnižší priemerný počet sestier a pôrodných asistentiek.

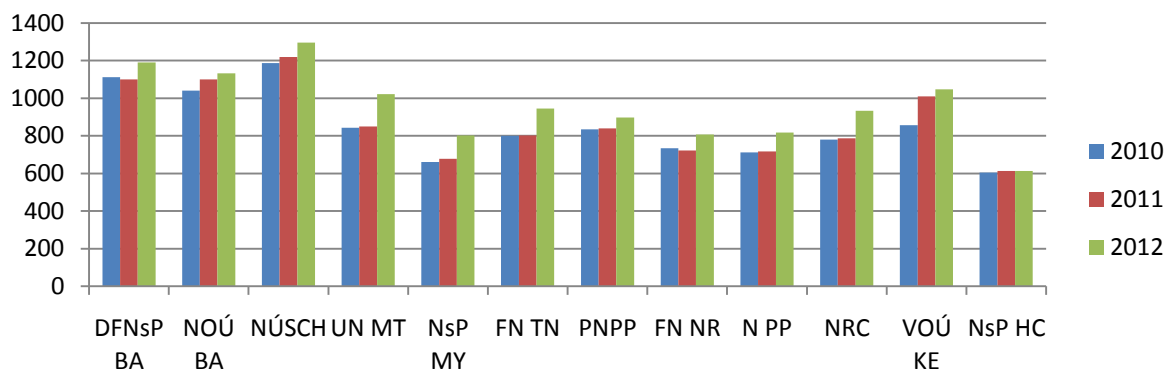
V nasledujúcom grafe je zobrazený podiel osobného príplatku na celkovom plate sestier a pôrodných asistentiek /v %/

V kontrolovanom období nebol poskytovaný osobný príplatok sestrám a pôrodným asistentkám v N PP a v NRC. Najväčší podiel osobného príplatku na celkovom plate bol zistený v rokoch 2010 a 2011 v DFNsP BA a v roku 2012 v NsP MY.

Mesačný priemerný plat jednej sestry, pôrodnej asistentky je zobrazený v nasledujúcom grafe /v eur/

Graf č. 7

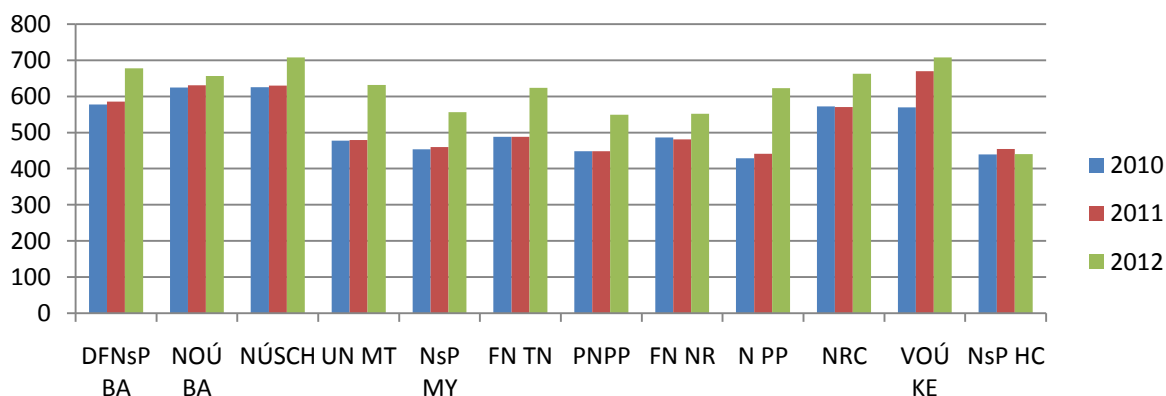

Ako vyplýva z grafu najvyššie priemerné mesačné platy sestier a pôrodných asistentiek boli vo všetkých troch rokoch v NÚSCH a najnižšie v NsP HC.

Najväčšie zvýšenie priemerného mesačného platu sestry a pôrodnej asistentky v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 bolo vo VOÚ KE (o 22,2 %), nasledovali UN MT a NsP MY (o 21,4 %) a NRC (o 19,8 %); naopak, najmenšie zvýšenie priemerného mesačného platu bolo v NsP HC (o 1,2 %), nasledovala DFNSP BA (o 7,0 %) a PNPP (o 7,4 %).

Mesačný tarifný plat (základná mzda) jednej sestry, pôrodnej asistentky je zobrazený v nasledujúcom grafe /v eur/

Graf č. 8

Z grafu vyplýva, že najvyššie priemerné mesačné tarifné platy sestier a pôrodných asistentiek boli v rokoch 2011 a 2012 vo VOÚ KE a v roku 2010 v NÚSCH; naopak najnižšie v rokoch 2010 a 2011 v N PP a v roku 2012 v NsP HC.

Najväčšie zvýšenie priemerného mesačného tarifného platu sestier a pôrodných asistentiek v roku 2012 v porovnaní s rokom 2010 bolo v N PP (o 45,3 %), nasledovala UN MT (o 32,2 %) a FN TN (o 27,7 %); naopak najmenšie zvýšenie bolo v NsP HC (o 0,1 %), nasledoval NOÚ BA (o 5,1 %) a NÚSCH (o 13,1 %).

Bolo zistené, že v NsP HC poklesol priemerný mesačný tarifný plat (základná mzda) sestry a pôrodnej asistentky v roku 2012 v porovnaní s rokom 2011 o 3,2 %.

V súvislosti s touto problematikou je potrebné poznamenať, že Ústavný súd SR k 12.07.2012 pozastavil účinnosť zákona č. 62/2012 Z. z. o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a ktorým sa dopĺňa zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek“).

Kontrolou v zdravotníckych zariadeniach bolo ďalej zistené:

- DFNSP BA v troch pracovných zmluvách uzatvorených so sestrami na dobu určitú neuviedla dobu trvania pracovného pomeru, čím nebolo zabezpečené splnenie ustanovenia § 43 OZ; v ôsmich prípadoch DFNSP BA nevykonala úpravu osobného príplatku sestier v zmysle KZ; v šiestnástich prípadoch bol sestrám priznaný osobný príplatok hneď v prvom mesiaci nástupu do zamestnania, čo nebolo v súlade s KZ. V jednom prípade bol sestre vyplatený náborový príspevok v rozpore s KZ, čím konal kontrolovaný subjekt v rozpore s ustanovením § 19 ods. 6 ZoRPVS, a tým súčasne došlo k porušeniu finančnej disciplíny podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) cit. zákona (výška nehospodárneho a neefektívneho konania bola v sume 1 500,00 eur); ďalej bolo zistené, že v dvadsiatich platových dekrétach, resp. dohodách o mzde, ktoré boli súčasťou pracovných zmlúv nebol uvedený dátum a podpis zamestnanca, čím nebolo zabezpečené splnenie ustanovenia § 43 OZ;
- NOÚ BA nedoručil dvom zamestnankyniam – sestrám štyri rozhodnutia o plate; v siedmich návrhoch na priznanie príplatku za prácu v sťaženom prostredí chýbal podpis riaditeľa NOÚ BA, čím nebolo dodržané ustanovenie § 43 OZ; v rozhodnutí o plate bola, v rozpore s internou smernicou, novoprijatej sestre – absolventke schválená pohyblivá zložka mzdy. NOÚ BA v roku 2012 na základe sťažnosti od pacientky odobral sestre pohyblivú zložku mzdy, avšak v osobnom spise sestry sa nenachádzal doklad o tom, že bola upozornená na porušenie pracovnej disciplíny a vo vyjadrení o odobratí osobného príplatku nebolo uvedené obdobie, na ktoré bol príplatok pozastavený, čo nebolo v súlade s pracovným poriadkom; ďalej bolo zistené, že sestre v období odobratia príplatku bola vyplatená odmena 1 200,- eur. Kontrolou bolo tiež zistené, že NOÚ BA postupoval v rozpore so zákonom č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov a zákonom o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, keď si za vystavenie potvrdení pre vlastných zamestnancov účtoval poplatok v zmysle cenníka platených zdravotných výkonov a ostatných služieb;
- dohody o zmene podmienok pracovnej zmluvy boli v NÚSCH podpisované so spätnou platnosťou, čo nebolo v súlade s ustanoveniami § 47 ZP a § 43 OZ;
- v ôsmich pracovných zmluvách uzatvorených so sestrami a v štyroch pracovných zmluvách uzatvorených s pôrodnými asistentkami FN TN neuviedla meno a priezvisko svojho štatutárneho orgánu, čo bolo v rozpore s ustanovením § 9 ods. 1 ZP;
- N PP pri zmene mzdových podmienok od 01.04.2012 v 18 mzdových výmeroch sestier a pôrodných asistentiek nárokovateľnú zložku mzdy zahrnula do minimálnych mzdových nárokov, čím nepostupovala v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek a v súlade s KZ; ďalej bolo zistené, že N PP v piatich prípadoch nepriznala príplatok za riadenie vedúcim sestrám a v 14 prípadoch príplatok za zmenu sestrám a pôrodným asistentkám a tieto zložky

mzdy nezahrnula do hrubej mzdy, čím nepostupovala v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek; N PP nepreukázala doručenie mzdových výmerov, obsahujúcich nové mzdové podmienky 18 sestrám a pôrodným asistentkám, čo nebolo v súlade s ustanovením § 38 ods. 1 ZP;

- výška mzdy 11 sestier v NsP HC, po zohľadnení stupňa náročnosti práce príslušného pracovného miesta uvádzaného v platovom dekréte, bola nižšia ako minimálny mzdový nárok, čo nebolo v súlade s ustanovením § 120 ods. 1 ZP a odmeňovacím poriadkom; ďalej bolo zistené, že NsP HC zaradila sedem sestier do nižšieho stupňa náročnosti práce ako prislúcha podľa prílohy k ZP, čo nebolo v súlade s ustanovením § 120 ods. 3 ZP; dvom sestrám stupeň náročnosti práce neurčila. Dohodnuté mzdové podmienky 16 zdravotných sestier v období účinnosti zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek nezodpovedali ani výške minimálneho mzdového nároku pre stupeň 1 podľa prílohy k tomuto zákonu, čo nebolo v súlade s ustanovením § 5 zákona o minimálnych mzdových nárokoch sestier a pôrodných asistentiek; bolo tiež zistené, že mzda za júl 2012 bola v 18 prípadoch a časť mzdy za august 2012 v 19 prípadoch vyplatená po lehote splatnosti mzdy, t.j. po termíne dohodnutom v pracovných zmluvách, čo nebolo v súlade s ustanovením § 129 ods. 1 ZP.

Protokoly, resp. záznamy o výsledku kontroly boli prerokované so štatutárnymi orgánmi kontrolovaných subjektov a bolo im uložené v stanovenom termíne prijať opatrenia na odstránenie nedostatkov, ktoré bude NKÚ SR v ďalšom období monitorovať.

Priebežné vyhodnotenie dotazníka spokojnosti pacienta

Počas výkonu kontroly v zdravotníckych zariadeniach bol na webovej stránke NKÚ SR umiestnený dotazník spokojnosti pacientov. Dotazník bol určený pre pacientov – respondentov (ďalej len „respondent“), ktorí boli v rokoch 2009 až 2012 hospitalizovaní v hociktoej nemocnici v Slovenskej republike. Cieľom dotazníka, ktorý pozostával z 21 otázok, bolo zistiť spokojnosť respondentov s hospitalizáciou v nemocnici.

NKÚ SR vykoná v roku 2013 v zmysle plánu kontrolnej činnosti ešte dve kontrolné akcie zamerané na oblasť zdravotníctva, počas ktorých bude opätovne zverejnený dotazník s jeho konečným vyhodnotením v závere roka 2013.

Do konca marca 2013 dotazník vyplnilo celkom 301 respondentov. Z celkového počtu bolo vyhodnotených 235 *) respondentov, z ktorých bolo:

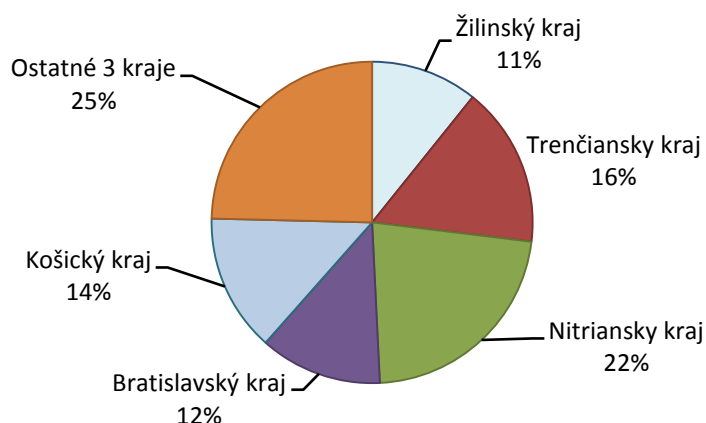
- 58 % žien
- 42 % mužov.

Najväčší počet respondentov malo stredoškolské vzdelanie (54 %) a vek od 18 rokov do 40 rokov (48 %), nasledovali respondenti s vysokoškolským vzdelaním (37 %) a respondenti vo veku od 40 do 60 rokov (40 %). Jedno percento respondentov nemalo žiadne vzdelanie a 0,5 % malo vek nad 80 rokov.

Najväčší počet respondentov bol z Nitrianskeho kraja (17 %), nasledoval Trenčiansky kraj (15 % respondentov) a Košický kraj (14 % respondentov). Najmenší počet respondentov bol z Trnavského kraja (8 %).

V nasledujúcom grafe je zobrazená spokojnosť s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v kraji:

Graf č. 1

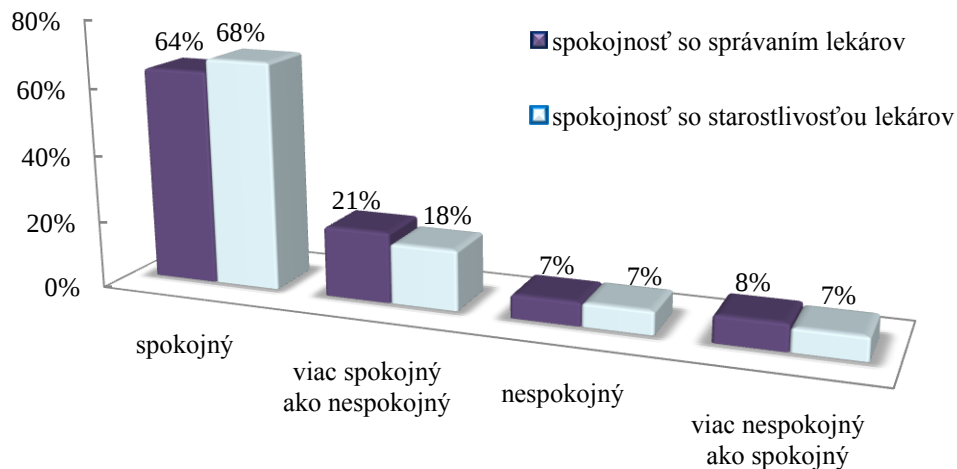
Z vyhodnotenia vyplýva, že spokojní boli viac muži (29%) ako ženy (26 %).

Z vyhodnotenia dotazníkov vyplýva:

- 64 % respondentov bolo spokojných so správaním lekárov a 68 % s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou lekármi. So správaním lekárov, ako aj s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou lekármi bolo nespokojných 7 % respondentov.

Spokojnosť, resp. nespokojnosť so správaním lekárov a s poskytovaním zdravotnej starostlivosti lekármi je zobrazená v nasledujúcom grafe:

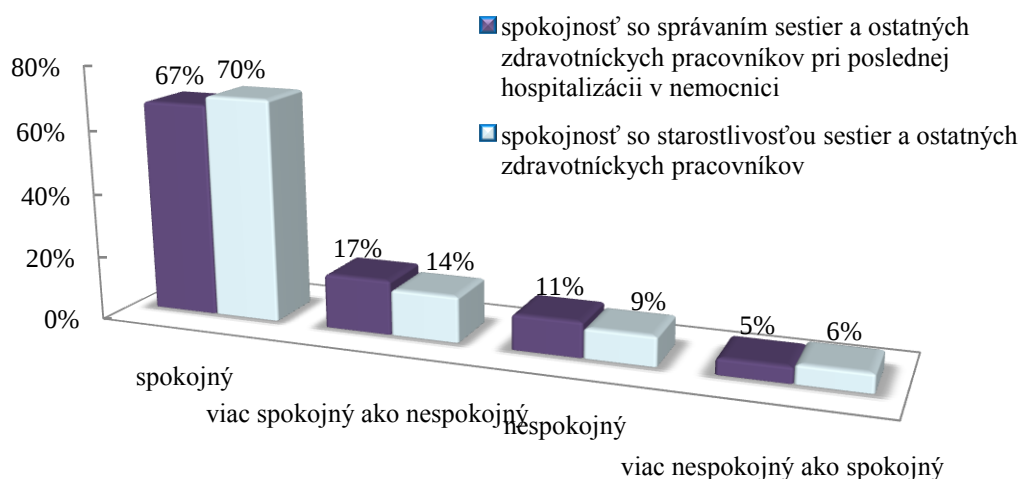
Graf č. 2

- 70 % respondentov bolo spokojných so správaním sestier a ostatných zdravotníckych pracovníkov 67 % s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou sestier a ostatných zdravotníckych pracovníkov. Nespokojných so správaním sestier bolo 11 % a s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou lekármi bolo 9 % respondentov.

Spokojnosť, resp. nespokojnosť so správaním sestier a ostatných zdravotníckych pracovníkov a s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou sestier a ostatných zdravotníckych pracovníkov je zobrazená v nasledujúcom grafe:

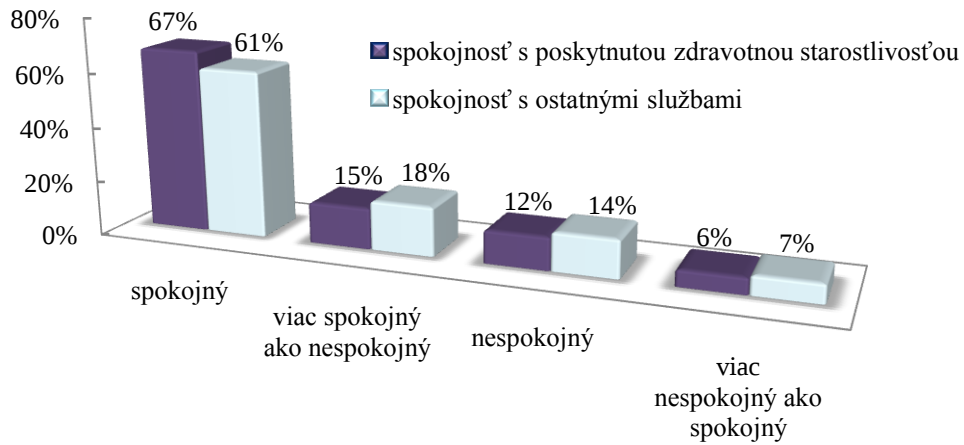
Graf č. 3

- 67 % respondentov bolo spokojných s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou pri poslednej hospitalizácii a 61 % respondentov s ostatnými službami (stravovanie, ubytovanie, upratovanie,...).

Spokojnosť, resp. nespokojnosť s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou a ostatnými službami je zobrazená v nasledujúcom grafe

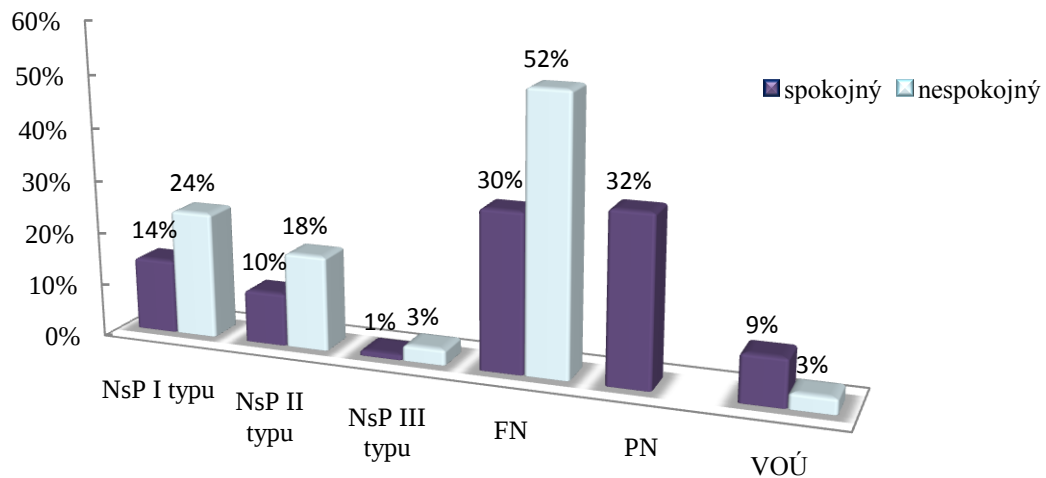
Graf č. 4

- Najviac respondentov bolo spokojných s poskytnutou zdravotnou starostlivosťou v psychiatrických nemocniciach (32 %) a najviac nespokojných respondentov bolo vo fakultných nemocniciach (52 %).

V nasledujúcom grafe je zobrazená spokojnosť podľa typu nemocnice:

Graf č. 5

NsP I typu - Nemocnica s poliklinikou I typu
 NsP II typu - Nemocnica s poliklinikou II typu
 NsP III typu - Nemocnica s poliklinikou III typu

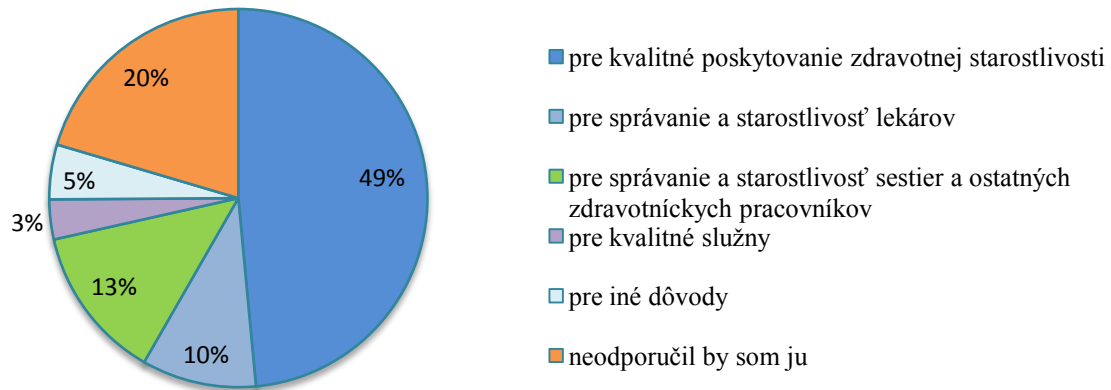
FN - Fakultná nemocnica
 PN - Psychiatrická nemocnica
 VOÚ - Vysokošpecializovaný odborný ústav

- 10 % respondentov sa stretlo s úplatkárstvom a korupciou pri poslednej hospitalizácii a z nich 4 % respondentov odpovedalo, že bolo oslovených priamo lekárom dať dar.
- 10 % respondentov dalo finančný, príp. iný dar lekárovi, avšak väčšina z nich nevedela posúdiť, či sa to odrazilo na správaní lekára alebo na kvalite ním poskytovanej starostlivosti.

- 20 % respondentov by nemocnicu, v ktorej boli hospitalizovaní neodporučili svojim blízkym.

Nasledujúci graf zobrazuje dôvody, pre ktoré by respondenti odporučili, resp. neodporučili nemocnicu svojim blízkym:

Graf č. 6

- 73 % respondentov bolo po prepustení z nemocnice spokojných so zlepšením zdravotného stavu a 10 % bolo nespokojných.

Pozn. *)

Boli vylúčené rovnaké odpovede z jednej IP adresy

